

Finansutskottets betänkande 2018/19:FiU29

Avvecklingssystem som inte omfattas av EU:s regelverk och föreskrifter om produktgripande

Sammanfattning

Utskottet ställer sig bakom regeringens förslag till ändringar i lagen om system för avveckling av förpliktelser på finansmarknaden, lagen om resolution, lagen om värdepappersmarknaden och lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om faktablad för Priip-produkter.

I propositionen behandlas två separata lagförslag. Det första förslaget handlar om att göra det möjligt för svenska finansiella företag, främst banker, att delta i avvecklingssystem som faller utanför regleringen i finalitydirektivet och krishanteringsdirektivet. Förslaget har sin grund i det faktum att om Storbritannien lämnar EU utan att ansluta sig till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) kommer vissa avvecklingssystem inte längre att omfattas av ett sådant skydd mot rättsliga risker som gäller enligt den EU-reglering som har genomförts i svensk rätt. Förslaget i propositionen syftar till att ge svenska aktörer förutsättningar för att fortsätta delta i utländska avvecklingssystem som t.ex. Continuous Linked Settlement System (CLS) och LCH Limited (LCH). Regeringen föreslår att utländska avvecklingssystem på vilka lagen i ett land utanför EES ska tillämpas ska kunna likställas med system som omfattas av finalitydirektivet.

Det andra förslaget handlar för det första om att införa en upplysningsbestämmelse i lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om faktablad för Priip-produkter. Upplysningsbestämmelsen gäller att det i Priips-förordningen finns bestämmelser om produktgripanden. För det andra handlar förslaget om att ge regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer bemyndiganden att meddela föreskrifter om produktgripande enligt Mifir respektive Priips-förordningen.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2019 i fråga om lagen om system för avveckling av förpliktelser på finansmarknaden och lagen om resolution och i övrigt den 2 januari 2019.

Behandlade förslag

Proposition 2018/19:3 Avvecklingssystem som inte omfattas av EU:s regelverk och föreskrifter om produktioningripande.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Utskottets förslag till riksdagsbeslut	4
Redogörelse för ärendet	5
Utskottets överväganden	6
Avvecklingssystem som inte omfattas av EU:s regelverk	6
Föreskrifter om produktionstörning	12
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	14
Propositionen	14
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens lagförslag	15

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. **Avvecklingssystem som inte omfattas av EU:s regelverk**

Riksdagen antar regeringens förslag till

1. lag om ändring i lagen (1999:1309) om system för avveckling av förpliktelser på finansmarknaden,

2. lag om ändring i lagen (2015:1016) om resolution.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2018/19:3 punkterna 1 och 3.

2. **Föreskrifter om produktioningripande**

Riksdagen antar regeringens förslag till

1. lag om ändring i lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden,

2. lag om ändring i lagen (2017:317) med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om faktablad för Priip-produkter.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2018/19:3 punkterna 2 och 4.

Stockholm den 22 november 2018

På finansutskottets vägnar

Elisabeth Svantesson

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Elisabeth Svantesson (M), Fredrik Olovsson (S), Gunilla Carlsson (S), Niklas Wykman (M), Adnan Dibrani (S), Emil Källström (C), Ulla Andersson (V), Jessika Roswall (M), Dennis Dioukarev (SD), Jakob Forssmed (KD), Ingemar Nilsson (S), Mats Persson (L), Janine Alm Ericson (MP), Björn Wiechel (S), Mattias Karlsson i Luleå (M), Charlotte Quensel (SD) och Mikael Strandman (SD).

Redogörelse för ärendet

I proposition 2018/19:3 Avvecklingssystem som inte omfattas av EU:s regelverk och föreskrifter om produktionstörande behandlas två separata förslag. Det första förslaget handlar om möjligheten för svenska finansiella företag, främst banker, att vara deltagare i avvecklingssystem utanför EU och övriga EES. Regeringen föreslår att utländska avvecklingssystem på vilka lagen i ett land utanför EES ska tillämpas och som därför inte omfattas av det s.k. finalitydirektivet (Europaparlamentets och rådets direktiv 98/26/EG av den 19 maj 1998 om slutlig avveckling i system för överföring av betalningar och värdepapper) ska kunna likställas med system som omfattas av det direktivet.

Det andra förslaget handlar om att införa en upplysningsbestämmelse i lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om faktablad för Priip-produkter och om att ge bemyndiganden för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om produktionstörande enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 600/2014 av den 15 maj 2014 om marknader för finansiella instrument och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012 (förkortad Mifir) och Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1286/2014 av den 26 november 2014 om faktablad för paketerade och försäkringsbaserade investeringsprodukter för icke-professionella investerare (Priip-produkter), benämnd Priips-förordningen.

Regeringens förslag till riksdagsbeslut återges i bilaga 1. Regeringens lagförslag finns i bilaga 2. Lagförslagen har granskats av Lagrådet och regeringen har följt Lagrådets förslag och synpunkter.

Ingen motion har väckts med anledning av propositionen.

Utskottets överväganden

Avvecklingssystem som inte omfattas av EU:s regelverk

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen antar regeringens förslag till ändringar i lagen om system för avveckling av förpliktelser på finansmarknaden och lagen om resolution. Därmed blir det möjligt för svenska finansiella företag att delta i avvecklingssystem som faller utanför regleringen i finalitydirektivet och krishanteringsdirektivet.

Propositionen

Skyddet mot rättsliga risker i avvecklingssystem inom EES

Avvecklingssystem är system för clearing och avveckling av förpliktelser att betala eller att leverera finansiella instrument. Systemen spelar en stor roll i den finansiella infrastrukturen, vilket har motiverat ett särskilt skydd om en deltagare skulle komma på obestånd.

Finalitydirektivet

Finalitydirektivet syftar till att förhindra eller minimera rättsliga risker vid avveckling av förpliktelser på finansmarknaden. För att ett avvecklingssystem ska omfattas av finalitydirektivet krävs bl.a. att systemets regler anger att lagen i en medlemsstat är tillämplig på det och att systemet anmälts till Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten, Esma. Det är dock uttryckligen tillåtet för en medlemsstat att tillämpa reglerna i finalitydirektivet på inhemska institut som deltar i system i tredjeland och på säkerhet som ställs i samband med deltagande i sådana system.

De rättsliga riskerna är främst om ett visst förfarande eller ett visst avtal är giltigt enligt den tillämpliga nationella rätten. Den frågan är av intresse vid sådana störningar som kan uppkomma till följd av att ett insolvensförfarande inleds mot en deltagare i ett avvecklingssystem. Framför allt handlar det om att minska riskerna för en dominoeffekt som innebär att problem hos en deltagare sprider sig till andra deltagare och därigenom orsakar risker för den finansiella stabiliteten. Finalitydirektivet innehåller ett skydd för överföringsuppdrag och nettningar inom finansiella avvecklingssystem.

Direktivet förhindrar att ett insolvensförfarande påverkar lagvalet som gjorts i avvecklingssystemet.

Krishanteringsdirektivet

Genom krishanteringsdirektivet¹ har det införts ett ramverk för resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag samt företag som ingår i samma koncern som ett sådant företag.

Vissa regler i krishanteringsdirektivet har betydelse för frågan i denna proposition. Reglerna rör avvecklingssystem som anmälts enligt finalitydirektivet och innebär bl.a. att det från befogenheter i förhållande till ett företag i resolution görs vissa undantag som rör förpliktelser gentemot avvecklingssystem som omfattas av finalitydirektivet. Reglerna innebär också att vissa resolutionsverktyg inte ska påverka sådana avvecklingssystem.

Svenska bestämmelser

Finalitydirektivet har i svensk rätt genomförts i framför allt lagen (1999:1309) om system för avveckling av förpliktelser på finansmarknaden och bestämmelser i lagen (1991:980) om handel med finansiella instrument. Skyddet enligt dessa lagar gäller i förhållande till s.k. anmälda avvecklingssystem. Ett anmält avvecklingssystem är ett avvecklingssystem som en stat inom EES har anmält till Esma eller till Eftas (Europeiska frihandelssammanslutningen) övervakningsmyndighet.

Krishanteringsdirektivet har i svensk rätt genomförts i framför allt lagen (2015:1016) om resolution. Lagen om resolution innehåller, liksom krishanteringsdirektivet, vissa undantag från befogenheter i förhållande till företag i resolution och vissa bestämmelser om skydd som rör avvecklingssystem som omfattas av finalitydirektivet.

Skyddet mot rättsliga risker i avvecklingssystem utanför EES

Regeringen bedömer att man bör ge svenska aktörer förutsättningar att kunna delta i avvecklingssystem som faller utanför regleringen i finalitydirektivet och krishanteringsdirektivet.

Continuous Linked Settlement System

CLS Bank International (CLS Bank) driver ett globalt system för clearing och avveckling av valutatransaktioner, Continuous Linked Settlement System (CLS). Verksamheten inleddes 2002. I CLS kan deltagarna göra betalningar som uppstått till följd av valutatransaktioner på ett sätt som är utformat för att eliminera den allvarligaste typen av avvecklingsrisk som förknippas med valutatransaktioner, nämligen risken att förlora en betalning som har överförs till motparten.

CLS Bank ägs av användarna, och huvudkontoret ligger i New York, USA, vilket innebär att Federal Reserve Bank of New York har huvudansvaret för

¹ Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/59/EU av den 15 maj 2014 om inrättande av en ram för återhämtning och resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag och om ändring av rådets direktiv 82/891/EEG och Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/24/EG, 2002/47/EG, 2004/25/EG, 2005/56/EG, 2007/36/EG, 2011/35/EU, 2012/30/EU och 2013/36/EU samt Europaparlamentets och rådets förordningar (EU) nr 1093/2010 och (EU) nr 648/2012.

tillsyn och övervakning. CLS övervakas dock gemensamt av de deltagande valutornas centralbanker (däribland Riksbanken). Systemet styrs av engelsk lag och är för närvarande ett anmält avvecklingssystem enligt lagen om avvecklingssystem.

SEB, Handelsbanken, Swedbank och Nordea är alla direktmedlemmar och användare i CLS. De är också aktieägare i CLS Bank. Sedan de nordiska valutorna introducerades i CLS 2003 har avvecklingsrisken i valutahandel eliminerats för de svenska bankerna.

CLS är det dominerande globala betalningssystemet för avveckling av valutaaffärer i de 18 valutor som kan avvecklas i CLS. Något jämförbart alternativ existerar inte på marknaden i dag.

LCH

LCH Limited (LCH), en del av LCH Clearnet Group Limited, är en central motpart och har säte i Storbritannien. I LCH:s avvecklingssystem clearas flera olika tillgångsslag, bl.a. aktier och skuldförbindelser (inklusive repor) samt råvaruderivat och andra derivatkontrakt. Tre av de svenska storbankerna är i dag deltagare i avvecklingssystem som drivs av LCH, och andra svenska finansiella företag clearar i LCH:s system via ombud. Central motpartsclearing av ränteswappar i LCH görs inom det system som kallas Swapclear. Det är i detta system som de svenska bankerna är mest aktiva, och det är det system som är mest relevant för den svenska marknaden. För den svenska marknaden är det även relevant med aktieclearingen i LCH:s system Equityclear, där transaktioner i aktier som utförs på handelsplatser som drivs av Nasdaq Stockholm AB clearas.

Efter den finansiella krisen 2008 och 2009 har central motpartsclearing fått ökad betydelse, och flera regelverk kräver att transaktioner ska avvecklas genom en central motpart.

LCH är den dominerande centrala motparten i EU, och för vissa tillgångsslag finns det i dag inte något jämförbart alternativ.

Svenska aktörer bör ges förutsättningar för avveckling i system som inte omfattas av EU-regleringen

I svensk rätt finns ett skydd mot rättsliga risker för att en deltagare i ett anmält avvecklingssystem kommer på obestånd. Det innebär att ett anmält avvecklingssystem i förhållande till en svensk deltagare, t.ex. en bank, kan räkna med att t.ex. transaktioner inlagda i systemet eller utförd nettnings står sig gentemot anspråk från tredje man. Detsamma gäller inte för ett avvecklingssystem vars regler anger att lagen i en stat utanför EES ska tillämpas på systemet och som därför inte kan anmälas till Esma eller Eftas övervakningsmyndighet.

Om Storbritannien lämnar EU utan att ansluta sig till EES kommer avvecklingssystem som styrs av engelsk lag inte längre att omfattas av ett motsvarande skydd mot rättsliga risker, vare sig enligt de ovan nämnda EU-rättsakterna eller svensk rätt. Det uppstår då en osäkerhet i förhållande till

svenska deltagare när det gäller om t.ex. transaktioner inlagda i ett av dessa system eller utförd nettning är hållbara gentemot anspråk från tredje man i en obeståndssituation. Detta kan göra att t.ex. svenska banker inte längre kan godtas som medlemmar i systemen.

Ett fortsatt deltagande i CLS är för svenska banker en nödvändighet ur såväl ett riskeliminierungs- som ett konkurrensperspektiv. Ett fortsatt deltagande i LCH är för svenska banker och den svenska finansmarknaden av väsentlig vikt ur såväl ett riskeliminierungs- som ett konkurrensperspektiv. Det kan inte heller uteslutas att det för svenska aktörer kan uppkomma behov av att delta i andra avvecklingssystem som inte omfattas av finalitydirektivet.

Mot denna bakgrund anser regeringen att man bör ge svenska aktörer förutsättningar att kunna delta i avvecklingssystem som faller utanför reglerna i finalitydirektivet och krishanteringsdirektivet, dvs. system vars regler innebär att de tillämpar lagen i en stat utanför EU eller övriga EES.

Avvecklingssystem som inte omfattas av EU:s regelverk ska kunna likställas med system som gör det

Regeringen föreslår att Finansinspektionen ska få besluta att ett utländskt avvecklingssystem på vilket lagen i en stat utanför EES ska tillämpas ska likställas med ett avvecklingssystem som en stat inom EES har anmält till Esma eller till Eftas övervakningsmyndighet. Ett sådant system ska benämnas likställt avvecklingssystem.

Ett beslut om att ett avvecklingssystem ska vara ett likställt avvecklingssystem föreslås få fattas, om

1. systemet tillgodoser de säkerhetskrav som är förenade med verksamheten och är organiserat på ett sådant sätt att deltagarnas ekonomiska ställning i systemet kan överblickas
2. administratören står under betryggande tillsyn av en myndighet eller annat behörigt organ
3. det finns skäl att anta att Finansinspektionen löpande får tillgång till nödvändiga uppgifter om verksamheten.

Finansinspektionen ska fatta beslutet om likställt avvecklingssystem på ansökan av avvecklingssystemets administratör och efter att ha gett Riksbanken tillfälle att yttra sig.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ska få meddela föreskrifter om vad en ansökan om likställande av ett avvecklingssystem ska innehålla.

Flera remissinstanser framhåller mot bakgrund av Storbritanniens förväntade utträde ur EU att det är brådskande att få besked om ett anmält avvecklingssystem som lyder under engelsk rätt kommer att bedömas som likställt. Regeringen delar uppfattningen att det brådskar att undanröja osäkerheten om skyddet mot rättsliga risker i avvecklingssystem och föreslår därför en övergångslösning som innebär att skyddet mot rättsliga risker i

förhållande till anmälda avvecklingssystem som förlorar denna status men där ansökan om likställande gjorts ska vara oförändrat under en period.

Underrättelse till behöriga myndigheter inom EES

Finansinspektionen har skyldighet att, vid beslut om konkurs eller företagsrekonstruktion en deltagare i ett anmält avvecklingssystem, underrätta Europeiska systemrisknämnden, Esma och de behöriga myndigheter som utsetts av en stat inom EES. Regeringen föreslår att denna skyldighet endast ska gälla för deltagare i ett anmält avvecklingssystem som inte är ett likställt avvecklingssystem.

Uppgiftsskyldighet

Regeringen föreslår att administratören av ett godkänt eller likställt avvecklingssystem ska lämna nödvändiga upplysningar till Finansinspektionen om verksamheten enligt föreskrifter som meddelats med stöd av lagen om avvecklingssystem. Administratören föreslås därutöver lämna de upplysningar till Finansinspektionen som inspektionen begär. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ska få meddela föreskrifter om vilka upplysningar som ska lämnas och när de ska lämnas.

Avgifter

Regeringen föreslår att Finansinspektionen ska få ta ut avgifter för prövning av ansökningar om likställande av avvecklingssystem. Regeringen ska få meddela föreskrifter om sådana avgifter.

Ändring av beslut om likställande

Regeringen föreslår att Finansinspektionen ska besluta att ett likställt avvecklingssystem inte längre ska vara ett sådant avvecklingssystem om det skett förändringar som innebär att förutsättningarna för likställande inte längre är uppfyllda eller om administratören begär det.

Överklagande

Regeringen föreslår att Finansinspektionens beslut i fråga om likställande av avvecklingssystem ska få överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Regeringen föreslår att ändringarna i lagen om avvecklingssystem och lagen om resolution ska träda i kraft den 1 januari 2019.

Finansinspektionen föreslås få pröva ansökningar om likställande av avvecklingssystem innan det träder i kraft. Ett beslut om likställande ska gälla tidigast från ikraftträdandet. Finansinspektionen ska få ta ut avgifter för prövning av ansökningar som kommit in före ikraftträdandet.

Om en ansökan om likställande av avvecklingssystem som har kommit in till Finansinspektionen avser ett avvecklingssystem som vid tidpunkten för ansökan är anmält till Esmas eller till Eftas övervakningsmyndighet av en stat inom EES, ska avvecklingssystemet, om det därefter inte längre är anmält till Esmas eller till Eftas övervakningsmyndighet av en stat inom EES, anses som ett likställt avvecklingssystem t.o.m. den 29 mars 2020. Regeringen ska få meddela föreskrifter om att ett sådant avvecklingssystem ska anses som likställt t.o.m. en senare tidpunkt än den 29 mars 2020.

Förslagens konsekvenser

Om Storbritannien lämnar EU utan att ansluta sig till EES kommer vissa avvecklingssystem inte längre att omfattas av ett sådant skydd mot rättsliga risker som gäller enligt den EU-reglering som har genomförts i svensk rätt. Svenska deltagare kan då inte garantera att t.ex. transaktioner inlagda i ett sådant system eller utförd netting står sig gentemot anspråk från tredje man i en obeståndssituation. Detta kan göra att t.ex. svenska banker inte längre kan godtas som medlemmar i berörda avvecklingssystem. Två avvecklingssystem är av särskild betydelse för de svenska finansmarknaderna: CLS och LCH. Ett fortsatt deltagande i CLS för svenska banker bedöms som en absolut nödvändighet ur såväl ett riskeliminerings- som ett konkurrensperspektiv. Ett fortsatt deltagande i LCH för svenska banker och andra aktörer på den svenska finansmarknaden bedöms vara av väsentlig vikt ur såväl ett riskeliminerings- som ett konkurrensperspektiv.

Om det inte görs några ändringar i svensk rätt kan svenska företag komma att vägras medlemskap i betydelsefulla clearingsystem, vilket skulle försämra funktionen på den svenska finansmarknaden och, särskilt när det gäller valutamarknaden, minska den finansiella stabiliteten. Negativa konsekvenser skulle uppkomma för både finansiella och icke-finansiella företag.

De som berörs av förslagen i propositionen är, förutom de utländska avvecklingssystem som kan komma i fråga som likställda avvecklingssystem, i första hand aktörer på den svenska finansmarknaden. Det gäller dels de svenska storbankerna som är direktmedlemmar i berörda utländska avvecklingssystem, dels andra företag som är aktiva på finansmarknaderna och som utnyttjar avvecklingssystemen genom direktmedlemmarna, t.ex. andra banker, fondbolag och försäkringsföretag. När det gäller prövningen av frågor om likställande av avvecklingssystem berörs Finansinspektionen och Riksbanken samt, vid eventuella överklaganden av Finansinspektionens beslut, de allmänna förvaltningsdomstolarna.

Kostnader som uppkommer för Finansinspektionen vid prövning av ansökningar ska enligt förslaget täckas av avgifter som inspektionen tar ut av de sökande. Andra åtgärder i förhållande till likställda avvecklingssystem förväntas öka kostnaderna för Finansinspektionen, domstolen eller andra myndigheter och ska hanteras inom beslutade ramar.

Förslagen i propositionen innebär att det i svensk rätt införs en reglering som går utöver de skyldigheter som följer av Sveriges anslutning till EU men som är förenlig med EU-rätten. När det gäller tidpunkten för ikraftträdande tar man hänsyn till den tidpunkt då Storbritannien förväntas lämna EU. Regeringen bedömer att några särskilda informationsinsatser inte är nödvändiga.

Utskottets ställningstagande

Det har inte väckts några motioner med anledning av propositionen. Utskottet anser att riksdagen av de skäl som anförs i propositionen bör anta regeringens lagförslag.

Föreskrifter om produktioningripande

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen antar regeringens förslag till ändringar i lagen om värdepappersmarknaden och lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om faktablad för Priip-produkter. Förslagen är nödvändiga för att Finansinspektionen ska ha möjlighet att besluta om produktioningripande enligt Mifir och Priips-förordningen i form av föreskrifter som gäller för alla aktörer på marknaden.

Propositionen

Bemyndiganden att meddela föreskrifter om produktioningripande

Regeringen föreslår att det i lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om faktablad för Priip-produkter införs en upplysningsbestämmelse om att det i Priips-förordningen finns bestämmelser om produktioningripanden.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ska få meddela föreskrifter om produktioningripanden enligt Mifir och Priips-förordningen.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Regeringen föreslår att ändringarna i lagen om värdepappersmarknaden och lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om faktablad för Priip-produkter ska träda i kraft den 2 januari 2019 med hänsyn till redan beslutade ändringar i lagen om värdepappersmarknaden som träder i kraft den 1 januari 2019.

Förslagens konsekvenser

Enligt regeringen innebär förslagen inte några ytterligare krav på företag eller andra, och förslagen har inga offentligfinansiella eller samhällsekonomiska konsekvenser. Förslagen har i sig inte några konsekvenser för företagen, men effekter för företag kan uppkomma om Finansinspektionen beslutar att meddela föreskrifter om produktioningripande. De effekterna ska enligt regeringens bedömning beaktas inom ramen för Finansinspektionens föreskriftsprocess. De merkostnader som föreskriftsrätten innebär för Finansinspektionen ska hanteras inom beslutade ramar. Förslaget bedöms inte ha några konsekvenser för domstolar eller andra myndigheter och bedöms inte medföra speciella informationsinsatser.

Utskottets ställningstagande

Det har inte väckts några motioner med anledning av propositionen. Utskottet anser att riksdagen av de skäl som anförs i propositionen bör anta regeringens lagförslag.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2018/19:3 Avvecklingssystem som inte omfattas av EU:s regelverk och föreskrifter om produktioningripande:

1. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1999:1309) om system för avveckling av förpliktelser på finansmarknaden.
2. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden.
3. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2015:1016) om resolution.
4. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2017:317) med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om faktablad för Priip-produkter.

BILAGA 2

Regeringens lagförslag

1 Förslag till lag om ändring i lagen (1999:1309) om system för avveckling av förpliktelser på finansmarknaden

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1999:1309) om system för avveckling av förpliktelser på finansmarknaden¹

dels att nuvarande 17 § ska betecknas 19 §,

dels att 1–3, 11, 14 och 15 §§ och rubriken närmast före 14 § ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas fyra nya paragrafer, 9 a, 14 a, 17 och 18 §§, och närmast före 9 a och 18 §§ nya rubriker av följande lydelse,

dels att det närmast före 19 § ska införas en ny rubrik som ska lyda ”Överklagande”.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §²

Denna lag gäller för anmälan *och* godkännande av system för clearing och avveckling av förpliktelser att betala eller att leverera finansiella instrument (avvecklingssystem) på finansmarknaden.

Denna lag gäller för anmälan, godkännande *och likställande* av system för clearing och avveckling av förpliktelser att betala eller att leverera finansiella instrument (avvecklingssystem) på finansmarknaden.

I Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 648/2012 av den 4 juli 2012 om OTC-derivat, centrala motparter och transaktionsregister finns särskilda regler om clearing och centrala motparter.

I Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 909/2014 av den 23 juli 2014 om förbättrad värdepappersavveckling i Europeiska unionen och om värdepapperscentraler samt ändring av direktiv 98/26/EG och 2014/65/EU och förordning (EU) nr 236/2012 finns särskilda regler om avvecklingssystem för värdepapper.

2 §³

I denna lag avses med

administratör: ett företag som är ansvarigt för verksamheten i ett avvecklingssystem; företaget anses som deltagare i systemet,

anmält avvecklingssystem: ett avvecklingssystem som en stat inom EES har anmält till Europeiska

anmält avvecklingssystem: ett avvecklingssystem som en stat inom EES har anmält till Europeiska

¹ Senaste lydelse av 17 § 2018:810.

² Senaste lydelse 2016:54.

³ Senaste lydelse 2016:54.

värdepappers- och marknadsmyndigheten eller till Eftas övervakningsmyndighet,

värdepappers- och marknadsmyndigheten eller till Eftas övervakningsmyndighet, *eller ett likställt avvecklingssystem,*

clearingorganisation: ett företag som har tillstånd att driva clearing-verksamhet enligt lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden,

EES: Europeiska ekonomiska samarbetsområdet,

kollektivt obeståndsförfarande: konkurs, företagsrekonstruktion eller annat därmed jämförbart förfarande,

likställt avvecklingssystem: ett avvecklingssystem som Finansinspektionen enligt 9 a § har beslutat att likställa med ett avvecklingssystem som en stat inom EES har anmält till Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten eller till Eftas övervakningsmyndighet,

samverkande system: två eller flera anmälda avvecklingssystem vars administratörer har ingått ett ömsesidigt arrangemang som innebär att överföringsuppdrag verkställs mellan systemen, och

värdepapperscentral: detsamma som i artikel 2.1.1 i förordning (EU) nr 909/2014, i den ursprungliga lydelsen.

3 §

På ansökan av administratören får Finansinspektionen efter *samaråd med* Riksbanken godkänna avvecklingssystem enligt denna lag. Riksbanken får driva avvecklingssystem utan Finansinspektionens godkännande.

På ansökan av administratören får Finansinspektionen efter att ha gett Riksbanken tillfälle att yttra sig godkänna avvecklingssystem enligt denna lag. Riksbanken får driva avvecklingssystem utan Finansinspektionens godkännande.

Likställda avvecklingssystem

9 a §

Finansinspektionen får, på ansökan av administratören och efter att ha gett Riksbanken tillfälle att yttra sig, besluta att ett utländskt avvecklingssystem på vilket lagen i en stat utanför EES ska tillämpas ska likställas med ett avvecklingssystem som en stat inom EES har anmält till Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten eller till Eftas övervakningsmyndighet.

Ett beslut enligt första stycket får fattas, om

1. systemet tillgodoser de säkerhetskrav som är förenade med

verksamheten och är organiserat på ett sådant sätt att deltagarnas ekonomiska ställning i systemet kan överblickas,

2. administratören står under betryggande tillsyn av en myndighet eller annat behörigt organ, och

3. det finns skäl att anta att Finansinspektionen löpande får tillgång till nödvändiga uppgifter om verksamheten.

11 §⁴

När Finansinspektionen har fått underrättelse om ett konkursbeslut eller ett beslut om företagsrekonstruktion avseende en deltagare i ett anmält avvecklingssystem, ska inspektionen omedelbart underrätta den eller de myndigheter som respektive stat inom EES anmält till Europeiska kommissionen eller till Eftas övervakningsmyndighet som behörig mottagare av en sådan underrättelse. Även Europeiska systemrisknämnden och Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten ska omedelbart underrättas.

När Finansinspektionen har fått underrättelse om ett konkursbeslut eller ett beslut om företagsrekonstruktion avseende en deltagare i ett anmält avvecklingssystem *som inte är ett likställt avvecklingssystem*, ska inspektionen omedelbart underrätta den eller de myndigheter som respektive stat inom EES anmält till Europeiska kommissionen eller till Eftas övervakningsmyndighet som behörig mottagare av en sådan underrättelse. Även Europeiska systemrisknämnden och Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten ska omedelbart underrättas.

Tillsyn m.m.

Tillsyn

14 §

Finansinspektionen övervakar *efterlevnaden* av denna lag. I fråga om tillsynen gäller vad som är föreskrivet i de lagar som reglerar institutens verksamhet, om inte annat följer av denna lag.

Administratören av ett godkänt avvecklingssystem skall anmäla till Finansinspektionen vilka som är deltagare i systemet och omedelbart underrätta inspektionen om varje förändring av deltagarkretsen samt förändringar i övrigt av betydelse för systemets funktion.

Finansinspektionen övervakar *att denna lag följs*. I fråga om tillsynen gäller vad som är föreskrivet i de lagar som reglerar institutens verksamhet, om inte annat följer av denna lag.

⁴ Senaste lydelse 2012:190.

Regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, Finansinspektionen, får meddela närmare föreskrifter om

1. vad en ansökan om godkännande av ett avvecklingssystem skall innehålla och

2. skyldighet för administratören att lämna inspektionen nödvändiga upplysningar om verksamheten.

14 a §

Administratören av ett godkänt eller likställt avvecklingssystem ska lämna Finansinspektionen upplysningar om verksamheten enligt föreskrifter som meddelats med stöd av denna lag. Administratören ska även lämna Finansinspektionen de upplysningar som inspektionen begär.

Administratören av ett godkänt avvecklingssystem ska anmäla till Finansinspektionen vilka som är deltagare i systemet och omedelbart underrätta inspektionen om varje förändring av deltagarkretsen samt förändringar i övrigt av betydelse för systemets funktion.

15 §

För prövning av en ansökan om godkännande enligt denna lag skall sökanden betala avgift enligt de närmare föreskrifter som regeringen meddelar. Om Finansinspektionen för bedömning av en viss fråga vid prövningen eller annars med anledning av förändringar av betydelse för systemets funktion behöver anlita någon med särskild fackkunskap, skall kostnaden för detta betalas av administratören.

Finansinspektionen får ta ut avgifter för prövning av ansökningar enligt denna lag. Om Finansinspektionen för bedömning av en viss fråga vid prövningen eller annars med anledning av förändringar av betydelse för systemets funktion behöver anlita någon med särskild fackkunskap, ska kostnaden för detta betalas av administratören.

17 §

Finansinspektionen ska besluta att ett likställt avvecklingssystem inte längre ska vara ett sådant avvecklingssystem, om

- 1. det skett förändringar som innebär att förutsättningarna enligt 9 a § inte längre är uppfyllda, eller*
- 2. administratören av systemet begär det.*

Bemyndigande

18 §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

- 1. vad en ansökan om godkännande enligt 3 § eller likställande enligt 9 a § ska innehålla,*
- 2. vilka upplysningar en administratör av ett godkänt eller likställt avvecklingssystem ska lämna till Finansinspektionen enligt 14 a § och när upplysningarna ska lämnas, och*
- 3. sådana avgifter som avses i 15 § första meningen.*

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2019.

2. Ansökningar om likställande av avvecklingssystem enligt 9 a § får prövas före ikraftträdandet. Ett beslut om likställande ska gälla tidigast från ikraftträdandet. Finansinspektionen får även ta ut avgifter för prövning av ansökningar om likställande som kommit in till inspektionen före ikraftträdandet.

3. Har en ansökan om likställande av avvecklingssystem enligt 9 a § som avser ett avvecklingssystem som vid tidpunkten för ansökan är anmält till Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten eller till Eftas övervakningsmyndighet av en stat inom EES kommit in till Finansinspektionen, ska avvecklingssystemet, om det därefter inte längre är anmält till Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten eller till Eftas övervakningsmyndighet av en stat inom EES, anses som ett likställt avvecklingssystem till och med den 29 mars 2020. Regeringen får meddela föreskrifter om att ett sådant avvecklingssystem ska anses som ett likställt avvecklingssystem till och med en senare tidpunkt än den 29 mars 2020.

2 Förslag till lag om ändring i lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden

Härigenom föreskrivs att 23 kap. 15 § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt SFS 2018:1371

Föreslagen lydelse

23 kap.

15 §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. vilka upplysningar ett företag ska lämna till Finansinspektionen enligt 2 § första och andra styckena och när upplysningarna ska lämnas,
2. hur uppgiftsskyldigheten enligt 3 § och artikel 26.6 i den delegerade förordningen till MiFID II ska fullgöras,

3. produktionstid enligt artikel 42 i förordningen om marknader för finansiella instrument,

3. vilka värdepappersbolag som ska upprätta register som avses i 3 d §, vad registren ska innehålla och inom vilken tid värdepappersbolaget ska ge in registren för olika typer av avtal,

4. vilka värdepappersbolag som ska upprätta register som avses i 3 d §, vad registren ska innehålla och inom vilken tid värdepappersbolaget ska ge in registren för olika typer av avtal,

4. löpande bokföring, årsbokslut och årsredovisning hos börser, clearingorganisationer samt sådana utländska företag som har tillstånd att driva en reglerad marknad från filial i Sverige,

5. löpande bokföring, årsbokslut och årsredovisning hos börser, clearingorganisationer samt sådana utländska företag som har tillstånd att driva en reglerad marknad från filial i Sverige,

5. sådana avgifter för tillsyn, ansökningar, anmälningar och underrättelser som avses i 12 § och 13 § första stycket, och

6. sådana avgifter för tillsyn, ansökningar, anmälningar och underrättelser som avses i 12 § och 13 § första stycket, och

6. att information och referensuppgifter för finansiella instrument som ska lämnas till Finansinspektionen enligt artiklarna 22.1 och 27.1 i förordningen om marknader för finansiella instrument i stället ska lämnas till Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten.

7. att information och referensuppgifter för finansiella instrument som ska lämnas till Finansinspektionen enligt artiklarna 22.1 och 27.1 i förordningen om marknader för finansiella instrument i stället ska lämnas till Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten.

Denna lag träder i kraft den 2 januari 2019.

3 Förslag till lag om ändring i lagen (2015:1016) om resolution

Härigenom föreskrivs att 2 kap. 1 § lagen (2015:1016) om resolution ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

1 §¹

I denna lag avses med

anmält avvecklingssystem: ett avvecklingssystem som ett land inom EES har anmält till Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten eller till Eftas övervakningsmyndighet,

bankdag: en dag som inte är en lördag, en söndag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton eller en allmän helgdag,

behörig myndighet: i Sverige Finansinspektionen och i fråga om övriga länder inom EES en behörig myndighet enligt definitionen i artikel 4.1.40 i tillsynsförordningen, inbegripet Europeiska centralbanken när det gäller de särskilda uppgifter som den tilldelas genom rådets förordning (EU) nr 1024/2013 av den 15 oktober 2013 om tilldelning av särskilda uppgifter till Europeiska centralbanken i fråga om politiken för tillsyn över kreditinstitut, i den ursprungliga lydelsen,

berörd myndighet: i Sverige Finansinspektionen och i fråga om övriga länder inom EES, den myndighet som länderna identifierat enligt artikel 61.2 i krishanteringsdirektivet,

betydande filial: en filial som är betydande enligt artikel 51.1 i kapitaltäckningsdirektivet,

blandat finansiellt holdingföretag: ett holdingföretag enligt artikel 4.1.21 i tillsynsförordningen,

blandat finansiellt moderholdingföretag inom EES: ett inom EES etablerat blandat finansiellt holdingföretag som inte självt är ett dotterföretag till ett

a) institut eller ett EES-institut som auktoriserats i något land inom EES, eller

b) annat blandat finansiellt holdingföretag eller ett finansiellt holdingföretag som är etablerat i något land inom EES,

dotterföretag: ett dotterföretag enligt artikel 4.1.16 i tillsynsförordningen,

EES: Europeiska ekonomiska samarbetsområdet,

EES-filial: en filial till ett tredjelandsinstitut som är etablerad i ett land inom EES,

EES-institut: ett institut enligt artikel 4.1.3 i tillsynsförordningen som är hemmahörande i ett annat land inom EES än Sverige,

filial: en filial enligt artikel 4.1.17 i tillsynsförordningen,

¹ Senaste lydelse 2017:706.

finansiellt holdingföretag: ett holdingföretag enligt artikel 4.1.20 i tillsynsförordningen,

finansiellt institut: ett företag enligt artikel 4.1.26 i tillsynsförordningen,

finansieringsplan: en plan enligt artikel 107 i krishanteringsdirektivet,

finansiellt moderholdingföretag inom EES: ett inom EES etablerat finansiellt holdingföretag som inte självt är ett dotterföretag till ett

a) institut eller ett EES-institut som auktoriserats i något land inom EES, eller

b) annat finansiellt holdingföretag eller ett blandat finansiellt holdingföretag som är etablerat i något land inom EES,

finansieringsarrangemang: ett arrangemang för finansiering av kostnader för resolution som upprättats av ett land inom EES enligt artikel 100 i krishanteringsdirektivet,

förordningen om resolutionsavgifter: Europeiska kommissionens delegerade förordning (EU) 2015/63 om komplettering av Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/59 av den 21 oktober 2014 avseende förhandsbidrag till finansieringsarrangemang för resolution,

förordningen om resolutionsavgifter: kommissionens delegerade förordning (EU) 2015/63 om komplettering av Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/59/EU av den 21 oktober 2014 avseende förhandsbidrag till finansieringsarrangemang för resolution,

garanterad insättning: en insättning som omfattas av insättningsgarantin enligt 4 och 4 c §§ lagen (1995:1571) om insättningsgaranti,

gruppbasead: som är gjord på grundval av den konsoliderade situationen enligt artikel 4.1.47 i tillsynsförordningen,

gränsöverskridande koncern: en koncern med moder- och dotterföretag i flera länder inom EES,

holdingföretag med blandad verksamhet: ett holdingföretag enligt artikel 4.1.22 i tillsynsförordningen,

institut: kreditinstitut och värdepappersbolag,

kapitalbas: detsamma som avses i artikel 72 i tillsynsförordningen,

kapitaltäckningsdirektivet: Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/36/EU av den 26 juni 2013 om behörighet att utöva verksamhet i kreditinstitut och om tillsyn av kreditinstitut och värdepappersföretag, om ändring av direktiv 2002/87/EG och om upphävande av direktiv 2006/48/EG och 2006/49/EG, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/59/EU,

koncern: ett moderföretag och dess dotterföretag,

koncernresolutionsordning: en plan enligt artikel 91.6 i krishanteringsdirektivet,

kreditinstitut: banker och kreditmarknadsföretag enligt lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse,

krisavvärjande åtgärd:

a) en åtgärd för att undanröja väsentliga brister eller väsentliga hinder för återhämtning enligt 6 a kap. 6 och 7 §§ lagen om bank- och finansieringsrörelse och 8 a kap. 7 och 8 §§ lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden,

b) en åtgärd för att undanröja eller minska väsentliga hinder för rekonstruktion eller avveckling enligt 3 kap. 3–5 och 12–24 §§,

c) en åtgärd som enligt beslut av Finansinspektionen är en kris-
avvärjande åtgärd enligt 15 kap. 2 c § lagen om bank- och finansierings-
rörelse eller 25 kap. 2 c § lagen om värdepappersmarknaden,

d) ett beslut av Finansinspektionen om att tillsätta en tillfällig förvaltare
enligt 15 a kap. lagen om bank- och finansieringsrörelse eller 25 a kap.
lagen om värdepappersmarknaden, eller

e) nedskrivning eller konvertering av relevanta kapitalinstrument enligt
6 kap.,

krishanteringsdirektivet: Europaparlamentets och rådets direktiv
2014/59/EU av den 15 maj 2014 om inrättande av en ram för återhämtning
och resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag och om ändring
av rådets direktiv 82/891/EEG och Europaparlamentets och rådets direktiv
2001/24/EG, 2002/47/EG, 2004/25/EG, 2005/56/EG, 2007/36/EG,
2011/35/EU, 2012/30/EU och 2013/36/EU samt Europaparlamentets och
rådets förordningar (EU) nr 1093/2010 och (EU) nr 648/2012, i den
ursprungliga lydelsen,

kritisk verksamhet: en tjänst eller en transaktion som, om den upphörde,
sannolikt skulle leda till en allvarlig störning i det finansiella systemet,

kvalificerad insättning: en insätt-
ning enligt lagen om insättnings-
garanti som inte är undantagen
enligt 4 b eller 5 § i den lagen,

kvalificerad insättning: en insätt-
ning enligt lagen om insättnings-
garanti som inte är undantagen
enligt 4 b eller 5 § den lagen,

kärnprimärkapitalinstrument:
kapitalinstrument som uppfyller
villkoren i artiklarna 28.1–28.4,
29.1–29.5 eller 31.1 i tillsynsför-
ordningen,

kärnprimärkapitalinstrument:
kapitalinstrument som uppfyller
villkoren i artikel 28.1–28.4,
29.1–29.5 eller 31.1 i tillsynsför-
ordningen,

moderföretag: ett moderföretag enligt artikel 4.1.15 a i tillsynsför-
ordningen,

moderföretag inom EES: ett moderinstitut inom EES, ett finansiellt
moderholdingföretag inom EES eller ett blandat finansiellt moder-
holdingföretag inom EES,

moderföretag i tredjeland: ett moderinstitut, ett finansiellt moder-
holdingföretag eller ett blandat finansiellt moderholdingföretag som är
hemmahörande i ett land utanför EES,

moderinstitut inom EES: ett institut eller ett EES-institut som är ett
moderföretag och som inte självt är ett dotterföretag till ett

a) annat institut eller ett EES-institut, eller

b) finansiellt holdingföretag eller ett blandat finansiellt holdingföretag
som är etablerat i något land inom EES,

relevanta kapitalinstrument: övriga primärkapitalinstrument och
supplementärkapitalinstrument,

resolutionsförfarande i tredjeland: en åtgärd som enligt rätten i ett land
utanför EES syftar till att hantera en kris i ett tredjelandsinstitut eller i ett
moderföretag i tredjeland, om åtgärden är jämförbar med sådana
resolutionsåtgärder som får vidtas enligt denna lag i fråga om ändamål och
förväntat resultat,

resolutionskollegium: ett resolutionskollegium enligt artikel 88 i kris-
hanteringsdirektivet,

resolutionsåtgärd: någon av de åtgärder som anges i 12 kap. 1 §,

samordnande berörd myndighet: den berörda myndigheten i samma land inom EES som den samordnande tillsynsmyndigheten,

samordnande resolutionsmyndighet: resolutionsmyndigheten i samma land inom EES som den samordnande tillsynsmyndigheten,

samordnande tillsynsmyndighet: en behörig myndighet som ansvarar för att utöva gruppbaserad tillsyn av moderinstitut inom EES och av institut som kontrolleras av finansiella moderholdingföretag inom EES eller blandade finansiella moderholdingföretag inom EES,

supplementärkapitalinstrument: kapitalinstrument och efterställda lån som uppfyller villkoren i artikel 63 i tillsynsförordningen,

tillsynsförordningen: Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 av den 26 juni 2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och värdepappersföretag och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012,

tillsynskollegium: ett tillsynskollegium enligt artikel 116 i kapitaltäckningsdirektivet,

tredjelandsinstitut: ett företag som har sitt huvudkontor i ett land utanför EES och som skulle vara ett institut om det var hemmahörande inom EES,

värdepappersbolag: ett svenskt aktiebolag som har tillstånd att driva värdepappersrörelse enligt lagen om värdepappersmarknaden, om det har tillstånd

a) för någon av de tjänster som anges i 2 kap. 1 § 3, 6, 7, 8 och 9 den lagen,

b) att som sidotjänst förvara finansiella instrument för kunders räkning och ta emot medel med redovisningsskyldighet enligt 2 kap. 2 § första stycket 1 den lagen, eller

c) att som sidotjänst ta emot kunders medel på konto för att underlätta värdepappersrörelsen enligt 2 kap. 2 § första stycket 8 den lagen, och

övriga primärkapitalinstrument: kapitalinstrument som uppfyller villkoren i artikel 52.1 i tillsynsförordningen.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2019.

4 Förslag till lag om ändring i lagen (2017:317) med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om faktablad för Priip-produkter

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2017:317) med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om faktablad för Priip-produkter

dels att nuvarande 24 § ska betecknas 25 §,

dels att rubriken närmast före 24 § ska sättas närmast före 25 §,

dels att det ska införas två nya paragrafer, 4 a och 24 §§, och närmast före 24 § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 a §

Bestämmelser om Finansinspektionens rätt att förbjuda eller begränsa en viss typ av finansiell verksamhet eller praxis vid försäkrings- eller återförsäkringsföretag och marknadsföring, distribution eller försäljning av försäkringsbaserade investeringsprodukter eller försäkringsbaserade investeringsprodukter med vissa specifika egenskaper finns i artikel 17 i EU-förordningen.

Bemyndigande

24 §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om produkt-ingripande enligt artikel 17 i EU-förordningen.

Denna lag träder i kraft den 2 januari 2019.